
Casos de malaltia per Virus Chikungunya , Dengue i Zika a Catalunya

**Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a
Emergències de Salut Pública**

20.11.2017

El període de vigilància de casos de Dengue i Chikungunya establert al *Protocol per a la vigilància i el control de les arbovirosi transmeses per mosquits a Catalunya* va segons inici i finalització d'activitat vectorial.

El període d'activitat vectorial s'inicia l'1 de juny,2017 i s'ha donat per finalitzat el 14/11/2017

Alguns drets reservats

© 2016, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Edita:

Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. ASPCAT.

1º edició:

Barcelona, Desembre de 2016

Assessorament lingüístic:

Secció de Planificació Lingüística del Departament de Salut

URL:

http://canalsalut.gencat.cat/web/.content/home_canal_salut/ciudadania/la_salut_de_la_a_a_la_z/m/mosquit_tigre/documents/sarbf.pdf

Finalització del període de vigilància temporada 2017

En relació al Protocol per a la vigilància i el control de les arbovirosis transmeses per mosquits a Catalunya, us informem que finalitzem, per aquest any, la comunicació dels casos probables de Chikungunya, Dengue i Zika importats en fase virèmica o que hagin passat tot o part del període virèmic a Catalunya, atès que, consultats els 3 serveis de control de mosquits i l'ASPB, ens han notificat la poca o nul·la presència de mosquits adults actius, fet que fa innecessària la realització de més inspeccions entomològiques.

En conseqüència aquest full informatiu setmanal deixa d'editar-se fins a la propera temporada d'activitat vectorial i d'aplicació del Protocol per a la vigilància i el control de les arbovirosis transmeses per mosquits a Catalunya.

20/11/2017

Resum dels casos de malaltia per virus Chikungunya des de 1 de juny

Total casos confirmats: 4

Des de l'1 de juny del 2017 s'han confirmat **4** casos de Chikungunya i des de gener el total de casos confirmats són **9 casos importats** de malaltia produïda per virus Chikungunya, amb antecedent d'haver estat a l'Amèrica Central i Bangladesh, zones on la transmissió del virus és activa (veure figura 1) i d'haver estat picats per mosquits durant la seva estada.

Els afectats confirmats són 3 homes i 6 dones entre 1 i 77 anys . Darrera data d'inici de símptomes 12/09/2017

El virus Chikungunya (CHK) provoca febre i dolors articulars intensos (especialment als canells i turmells), que poden arribar a ser molt molestos. La simptomatologia pot durar varies setmanes, tot i que l'artritis pot durar més temps. Rarament produeix la mort del pacient i les defuncions, quan es donen, afecten majoritàriament gent gran amb malalties de base.

- Es transmet per la picada de mosquits del gènere Aedes. La transmissió directa entre persones no està demostrada.
- L'ASPCAT informa del risc de contagi de la infecció per virus de Chikungunya a persones que viatgin a zones epidèmiques del virus. Zones de risc inclouen diversos països del Carib i de Sud Amèrica i Amèrica Central, països del sud-est asiàtic i de l'Àfrica equatorial, zones amb brots actius.
- Les principals mesures de prevenció per a les picades de mosquits en general i del tipus Aedes en particular són: eliminar els llocs on aquests insectes es reproduïxen: dipòsits d'aigua (naturals i artificials), aplicar repel·lents en la pell i utilitzar peces de roba de colors clars, que cobreixin la major part de la superfície del cos.
- L'ASPCAT manté els controls d'alerta i vigilància de la possible importació de més casos.

Durant el període d'activitat vectorial cal declarar les sospites als serveis de vigilància epidemiològica (veure annex)

Enllaços d'interés: [Chikungunya](#)

[Distribució dels països o àrees de risc per a la transmissió de Chikungunya](#)

[Distribució mosquits Aedes a Europa](#)

Informació internacional:

- **Brots actius a Europa:**

Itàlia : Amb data 27/10/2017, el nombre total de casos és de 402 (a la regió de Lazio 331 ;176 confirmats) , 5 casos a Emilia Romagna, 1 a Marche, 1 a França i 1 cas a Alemanya. Aquesta 4 amb antecedents d'haver estat a la regió de Lazio. El darrer cas va iniciar símptomes el 17/10/2017 a la zona d'Anzio.

A la regió de Guardavalle Marina s'han notificat un total de 63 casos, 45 confirmats

[Chikungunya in Italia: Bollettino settimanale](#)

Distribution of chikungunya autochthonous cases in Italy, July to 3 October 2017

ECDC

Informe complet : [Manica Mattia et al. Transmission dynamics of the ongoing chikungunya outbreak in Central Italy: from coastal areas to the metropolitan city of Rome, summer 2017. Euro Surveill. 2017;22\(44\):pii=17-00685. <https://doi.org/10.2807/1560-7917.ES.2017.22.44.17-00685>](#)

França : Amb data 20/10/2017 dona per tancat el brot que ha afectat un total de 17 casos autòctons (11 confirmats y 6 probables) diagnosticats d'infecció per virus CHK als departaments de a Cannel-des-Maures i Taradeu i Var. Darrer inici de símptomes el 19/08/2017.

- A Àsia: Bangladesh i la Índia. 2700, 3455 a Pakistan i 15.432 casos de chikungunya respectivament <http://www.searo.who.int/topics/chikungunya/en/>

Regió de les Amèriques

La Pan American Health Organization (PAHO) no notifica casos nous a la Regió de les Amèriques durant la setmana 46

El país amb major nombre de casos ha estat Brasil amb un total al 2017 amb el 95% del total de casos. Altres països que han notificat casos són Costa Rica, El Salvador, Colòmbia, Perú i Veneçuela. Taxa incidència global Regió de les Amèriques per l'any 2017 és de 18,16 x100.000 h. (101 defuncions)

Des que va iniciar-se el brot l'any 2013 al Carib (St. Martin) el total de casos notificats és de 2.569.438

El nombre de casos per països es pot consultar aquí:

[PAHO/WHO PROGRAM: Chikungunya](#)

20/11/2017

Resum dels casos de malaltia per virus Dengue des de 1 de juny

Total casos confirmats: 52

Des de l'1 de juny del 2017 s'han confirmat **52 casos** i des de l'1 de gener **59** casos confirmats i 3 probables de malaltia produïda per virus Dengue **importat**, amb antecedent d'haver estat al Sud Est asiàtic (Tailàndia, Indonèsia, Maldives), Índia, Equador, Perú, Cuba i Àfrica ,zones on la transmissió del virus és activa (veure figura 2) i d'haver estat picats per mosquits durant la seva estada.

Els afectats confirmats són 34 homes i 25 dones entre 13 i 69 anys . Darrera data d'inici de símptomes 04/11/2017

La malaltia per virus del Dengue té tres formes clíniques de presentació: febre del dengue, dengue greu i síndrome de xoc per dengue. La febre del dengue és de començament abrupte, cefalea intensa en forma de dolor retroorbital, miàlgies, artràlgies, nàusees i vòmits, anorèxia i exantema maculopapular. Durant la fase febril poden aparèixer fenòmens hemorràgics lleus. En el dengue greu es presenta amb febre elevada, trombocitopènia, manifestacions hemorràgiques, hepatomegàlia, trastorns circulatoris. Es transmet per la picada de mosquits del gènere Aedes. La transmissió directa entre persones no està demostrada.

- L'ASPCAT informa del risc de contagi de la infecció per virus de Dengue a persones que viatgin a zones epidèmiques del virus. Les zones de risc inclou diversos països de Sud Amèrica i Central, sud-est asiàtic i de l'Àfrica equatorial. Figura 2.
- Les principals mesures de prevenció per a les picades de mosquits en general i del tipus Aedes en particular són: eliminar els llocs on aquests insectes es reproduïxen: dipòsits d'aigua (naturals i artificials), aplicar repel·lents en la pell i utilitzar peces de roba de colors clars, que cobreixin la major part de la superfície del cos.
- L'ASPCAT manté els controls d'alerta i vigilància de la possible importació de més casos
- A Europa no s'han detectat casos autòctons durant l'actual període d'activitat vectorial.

Enllaços d'interés:

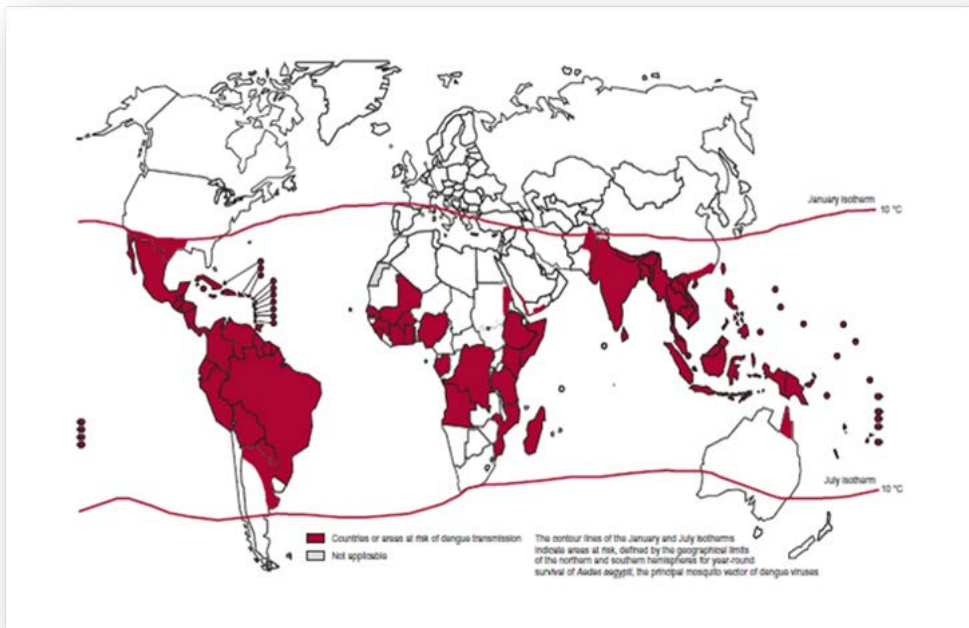
[Dengue](#) ;

[Distribució dels països o àrees de risc per a la transmissió de Dengue](#) ;

[Recomanacions a viatgers](#)

[Distribució mosquits Aedes a Europa](#)

Durant el període d'activitat vectorial cal declarar les sospites als serveis de vigilància epidemiològica (veure annex)

Figura 2. Països amb transmissió autòctona de virus Dengue.

Font:WHO Dengue 2013 Health maps

Resum actualitzat de la situació internacional

El major nombre de casos a Regió de les Amèriques i Carib:

Des de l'inici de 2017 s'han registrat 300 655 casos de dengue (sospites i confirmats), incloses 149 morts La major part dels casos són de Brasil (144 326), Perú (66 687), Nicaragua (31 892) i Colòmbia (14 522).

A l'Àsia:

- Sri Lanka ha notificat un total de 105.153 casos de dengue amb 296 defuncions.
- Vietnam ha notificat >50.000 casos
- Tailàndia ha notificat 12.611 casos
- India notificats 23.094 casos
- Myanmar informa de 10.101 casos de dengue
- Malàsia notificats 53.750 casos
- Filipines ha informat de 38. 233 casos

A Europa:

En els Estats membres de la UE/EEE no se han notificat casos autòctons de dengue al 2016 i 2017.

20/11/2017

Resum dels casos de malaltia per febre vírica de Zika des de 1 de juny a 14 de novembre
Total casos confirmats 2017: 23

Des de l'1 de juny del 2017 al 14 de novembre, s'ha confirmat **23 casos simptomàtics importats** de febre vírica de Zika resident a Catalunya. Darrera data d'inici de símptomes 21/10/2017

Des de l'1 de gener del 2017 s'han confirmat **33 casos** importats de febre vírica de Zika residents a Catalunya. Tots ells tenen antecedent d'haver estat a l'Amèrica del Sud i Central (majoritàriament de Cuba) on la transmissió del virus és activa durant els darrers 9 mesos (veure figura 3) i d'haver estat picats per mosquits durant la seva estada.

Els afectats són 14 homes i 19 dones ; 3 de les quals eren gestants:

Una de les quals ha cursat amb part normal a terme i exploració del nadó normal a les primeres hores. Es farà seguiment del nen segons protocol, la segona cursa Interrupció voluntària d'embaràs (exploració evidència afectació neurològica del fetus amb confirmació analítica de virus Zika), la tercera està en seguiment de la gestació sense alteracions.

Les edats dels casos estan compreses entre 16 i 54 anys

El virus Zika (ZKV) provoca un quadre lleu amb febre moderada, exantema que s'estén des de la cara a la resta del cos, artritis o artràlgia passatgera (principalment articulacions petites de mans i peus), conjuntivitis i símptomes inespecífics com ara miàlgia, cansament i mal de cap. Es transmet principalment per la picada de mosquits del gènere Aedes.

Els casos acostumen a resoldre's sense complicacions greus. Les infeccions asimptomàtiques són freqüents i s'estima que només 1 de cada 4 infectats desenvolupa clínica. Fins a 2007 només s'havien descrit casos esporàdics en alguns països d'Àfrica i Àsia. No obstant, en l'última dècada s'ha expandit a nous territoris donant lloc a brots epidèmics en diverses illes del Pacífic. Durant el 2015 s'ha detectat transmissió autòctona del virus en diversos països d'Amèrica Llatina que s'associa a un increment en el nombre d'alteracions neurològiques en nadons.

L'ASPCat informa del risc de contagi de la infecció per virus Zika a persones que viatgin a zones epidèmiques del virus. Zones de risc inclouen diversos països del Carib i de Sud Amèrica i Amèrica Central, així com algunes zones de Polinèsia i de l'Àfrica equatorial. És d'especial importància informar a les dones embarassades que tinguin previst viatjar a zones endèmiques del risc existent i és recomanable que, en la mesura que sigui possible, posposin el viatge fins al final de l'embaràs. Si han viatjat, haurien d'esmentar el seu viatge en les revisions prenatales per ser avaluades adequadament.

Enllaços d'interés:

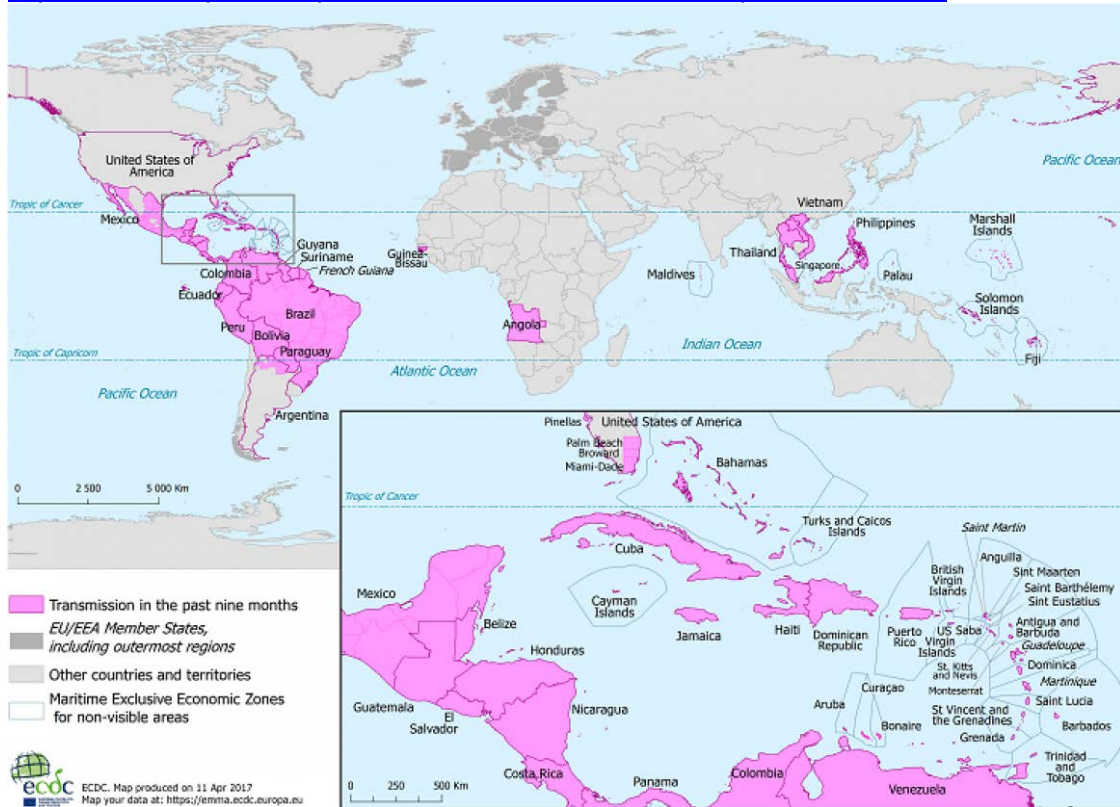
[Distribució dels països o àrees de risc per a la transmissió de virus Zika](#)

[Recomanacions a viatgers](#)

Cal declarar les sospites als Serveis de Vigilància Epidemiològica (veure annex)

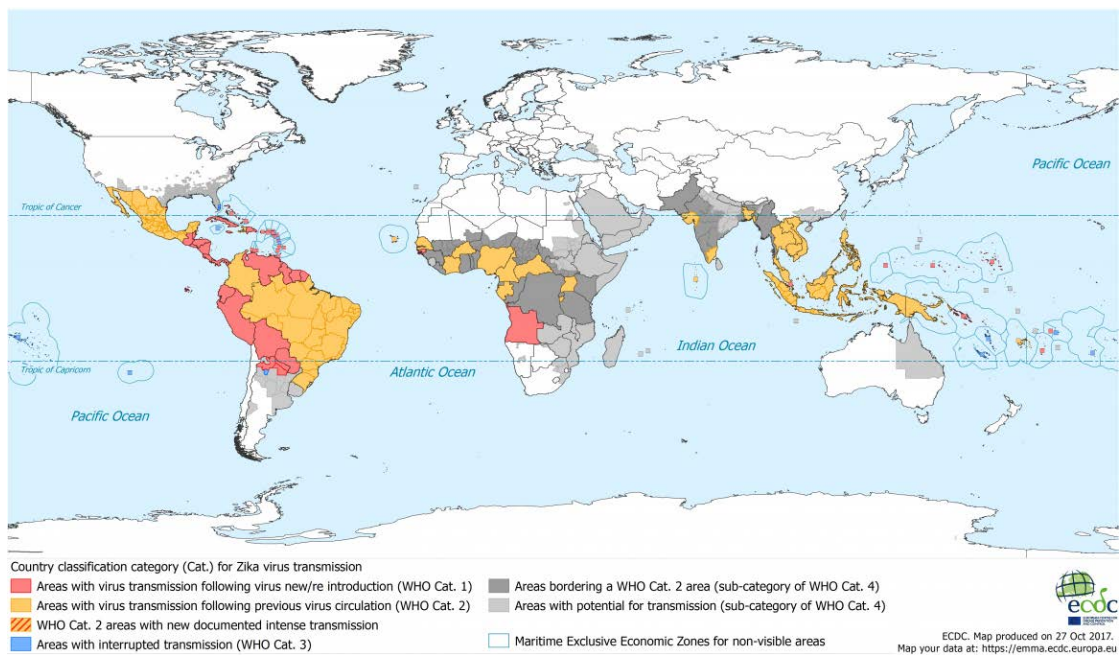
Figura 3. Distribució casos Zika els darrers 9 mesos

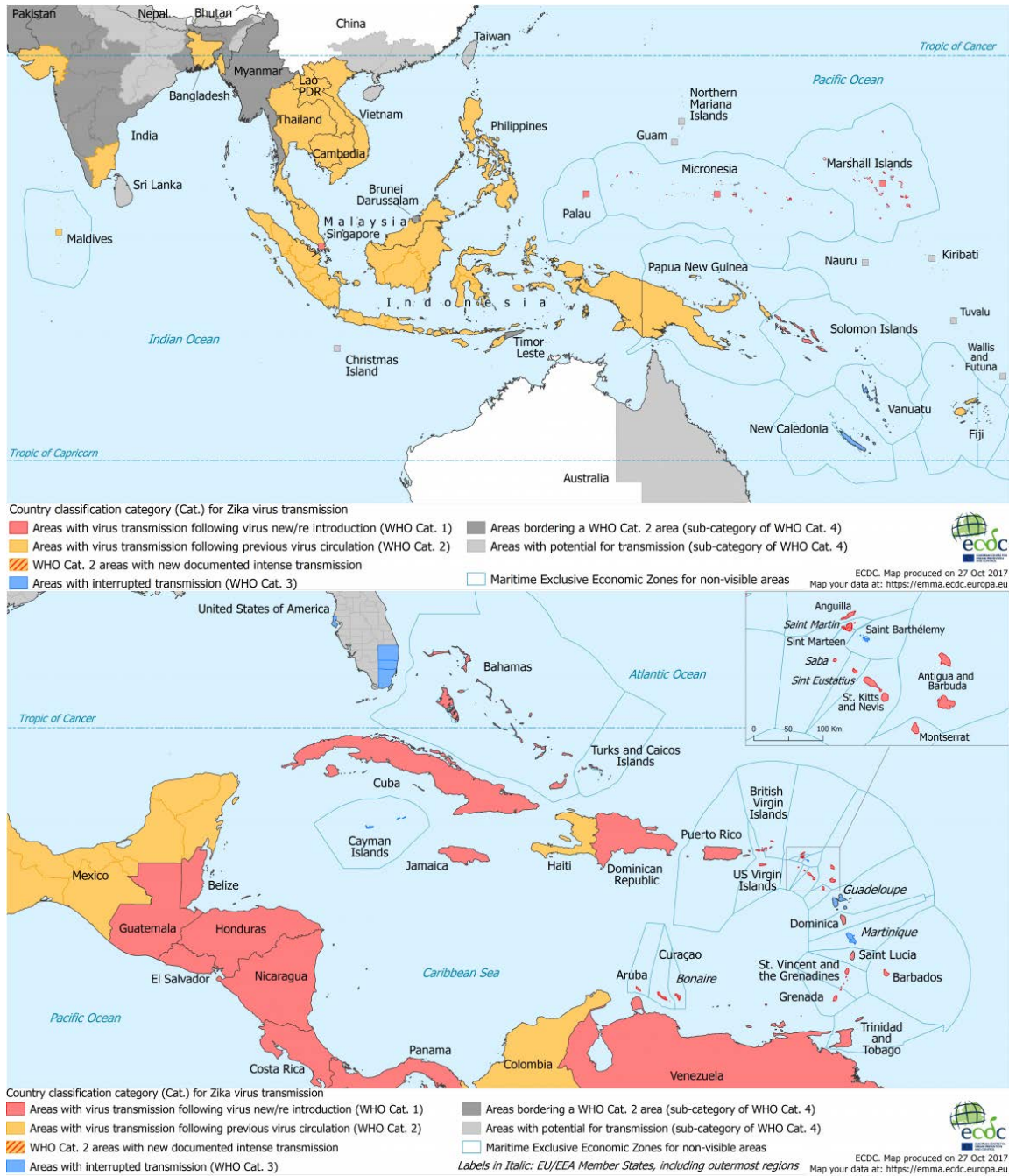
<https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/zika-transmission-past-nine-months>

Països / territoris amb transmissió autòctona de virus Zika . Actualització 27/10/2017

http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/zika_virus_infection/zika-outbreak/pages/zika-countries-with-transmission.aspx

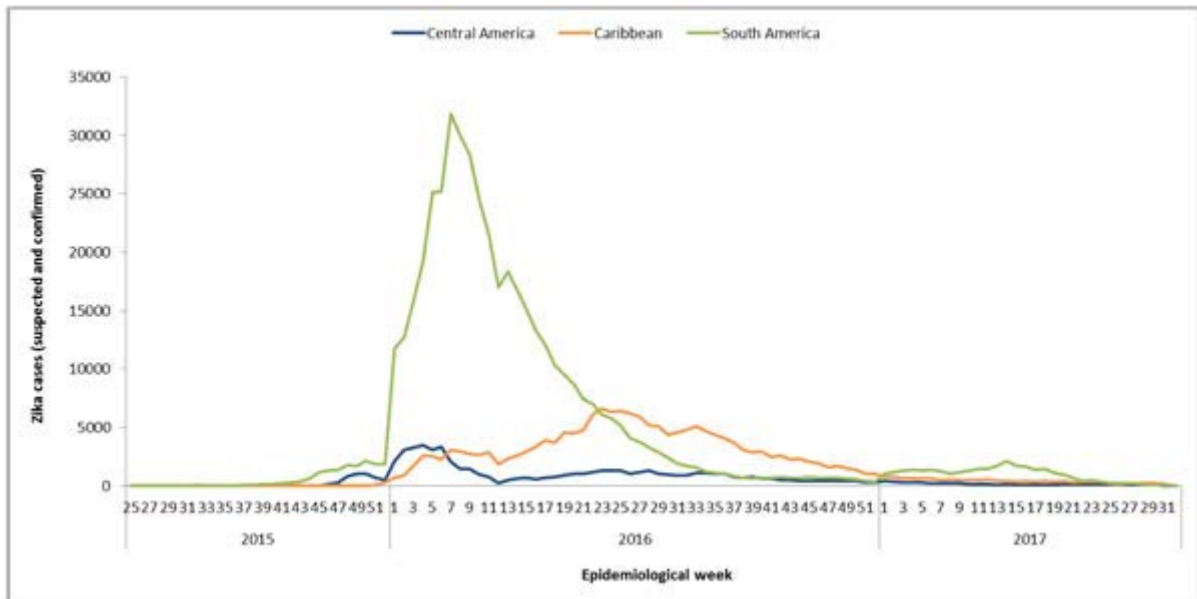

A la figura 4 es mostra l'evolució temporal dels casos d'infecció per virus Zika a les diferents zones del continent americà. Darrera actualització setmana 44,2017

Figura 4. Distribució temporal de casos d'infecció per virus Zika a zones del Carib, Amèrica Central i Sud – Amèrica. Font:

http://www.paho.org/hq/index.php?option=com_content&id=11599&Itemid=41691.

Resum

- El 18 de Novembre del 2016, a la cinquena reunió del Comitè d'Emergència sobre virus Zika., el Comitè va determinar que l'esdeveniment deixa de ser considerat una situació d'Emergència en Salut Pública d'Importància Internacional.

<http://www.who.int/mediacentre/news/statements/2016/zika-fifth-ec/en/>

Als EEUU continental, Florida (Manatee County) notifica el primer cas autòcton d'aquest 2017 originat per un cas importat de Cuba. Aquest any l'estat de Florida ha registrat 154 casos importats. Amb anterioritat Miami-Dade County, Florida, o l'estat de Texas ja havien estat afectats amb casos autòctons. La pàgina web dels CDCs disposa d'informació actualitzada per a viatgers i persones que viuen en zones amb transmissió o que han estat zones de transmissió disponible a <https://wwwnc.cdc.gov/travel/page/world-map-areas-with-zika>

A Europa: En els Estats membres de la UE/EEE no se han notificat casos autòctons de zika al 2016 i 2017.

Articles d'interès: *Notes from the Field*: Zika Virus-Associated Neonatal Birth Defects Surveillance — Texas, January 2016–July 2017

<https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/66/wr/mm6631a5.htm>

Vacuna : La primera vacuna que ja es troba en fase 1 d'assaig clínic ha demostrat ser immunògena segons informa Tebas et al . en la seva publicació al New England Journal of medicine. (Tebas et al. Safety and Immunogenicity of an Anti-Zika Virus DNA Vaccine — Preliminary Report. <http://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa1708120>)

Annex . Serveis de Vigilància Epidemiològica

SERVEIS DE VIGILÀNCIA EPIDEMIOLÒGICA I RESPOSTA A EMERGÈNCIES DE SALUT PÚBLICA TERRITORIALS i SERVEI D'URGÈNCIES DE VIGILÀNCIA EPIDEMIOLÒGICA DE CATALUNYA (SUVEC)

Subdirecció de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública

Edifici Salvany

Roc Boronat 81-95

08005 Barcelona

Telèfon: 93 551 3693/ 93 551 3674

Servei d'Urgències de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (SUVEC) Telèfon: 627 480 828

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública al Barcelonès Nord i Maresme i Vallès Oriental

(Badalona, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet, el Maresme i el Vallès Oriental)

C. Roc Boronat, 81-95 (Edifici Salvany)

08005 Barcelona

Telèfon 935 513 900 (centraleta)

A/e uve.bnm@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública a Barcelona Sud

(L'Alt Penedès, el Garraf, el Baix Llobregat, el Barcelonès Sud–l'Hospitalet de Llobregat)

C. Feixa Llarga, s/n – 3a planta Antiga Escola d'Infermeria, 3a pl.

(Hospital Universitari de Bellvitge)

08907 L'Hospitalet de Llobregat

Telèfon 932 607 500 (centraleta)

A/e barcelonasud@gencat.cat (brots, MDI)

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública al Vallès Occidental Est, Vallès Occidental Oest i Catalunya Central

(el Vallès Occidental, l'Anoia, el Bages, el Berguedà, Osona i el Solsonès)

Ctra. Vallvidrera, 38

08173 Sant Cugat del Vallès

Telèfon 936 246 432

A/e epi.valles@gencat.cat

❖ **Unitat de Vigilància Epidemiològica de la Regió Sanitària de Catalunya Central**

C. Muralla del Carme, 7, 5a pl.

08241 Manresa

Telèfon 938 753 381 (centraleta)

A/e uvercc@gencat.cat

**Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública
a Girona**

(L'Alt Empordà, l'Alt Maresme-Selva Marítima, el Baix Empordà, la Garrotxa, el Gironès, el Pla de l'Estany, el Ripollès, la Selva Interior)

Plaça Pompeu Fabra, 1 (Edifici de la Generalitat)
17002 Girona
Telèfon 872 975 666 (centraleta)
A/e epidemiologia.girona@gencat.cat

**Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública
a Lleida i Alt Pirineu i Aran**

(les Garrigues, la Noguera, el Pla d'Urgell, la Segarra, el Segrià, l'Urgell, l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Vall d'Aran)

C. Alcalde Rovira Roure, 2
25006 Lleida
Telèfon 973 701 600 (centraleta)
A/e epidemiologia.lleida@gencat.cat

**Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública
al Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre**

(L'Alt Camp, el Baix Camp, el Baix Penedès, la Conca de Barberà, el Priorat, el Tarragonès, el Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta)

Av. Maria Cristina, 54
43002 Tarragona
Telèfon 977 22 41 51 (centraleta)
A/e epidemiologia.tarragona@gencat.cat

❖ **Unitat de Vigilància Epidemiològica de la Regió Sanitària Terres de l'Ebre**
Plaça Gerard Vergés, 1
43500 Tortosa
Telèfon 977 495512
A/e epidemiologia.ebre@gencat.cat

Agència de Salut Pública de Barcelona (Barcelona ciutat)

Servei d'Epidemiologia
Pl. Lesseps, 1
08023 Barcelona
Telèfon 932 384 545 (centraleta)
A/e mndo@aspb.cat